

MAATSCHAPPELIJKE ONTWIKKELING.

I.

In de volgende nummers van „Spartacus“ willen we een aantal artikelen over de maatschappelijke ontwikkeling brengen. Ze vormen samen een geheel, doch kunnen ook afzonderlijk gelezen worden.

HET LIBERALE KAPITALISME.

Men hoort dikwijls zeggen, dat we „op de kentering der tijden“ leven, of dat de wereld „in de smeltkroes“ is. Daarmee wordt dan bedoeld, dat belangrijke maatschappelijke omvormingen in aantocht zijn, die een nieuwe verhouding tussen de mensen zullen brengen. Ongetwijfeld is dit juist. Maar het bezwaar van zulke termen is, dat daarmee de indruk wordt gewekt, dat de nu achter ons liggende periode een tijd van rustige ontwikkeling geweest zou zijn. En dat is helemaal niet het geval. Sinds de doorvoering van de machinale productie op de grondslag van de loonarbeid en de vrije concurrentie is de wereld meer veranderd, dan in duizenden jaren, die er aan vooraf gingen. Dat is dan in een tijdsverloop van ongeveer 150 jaar.

Omstreeks 1800 kwam de machinale productie op. Spoorwegen werden door alle landen gelegd en brachten textielgoederen, ijzerwaren en gereedschappen van allerlei aard in de vroeger afgesloten boerengebieden. Het blootleggen van het boerenland opende geweldige afzetgebieden voor de industrie; voor haar had het dezelfde werking, alsof nieuwe werelddelen werden ontdekt. De industrie had echter een ontwrichtende werking op het ambachtsleven op het platteland, terwijl het boerenbedrijf in Europa in ernstige moeilijkheden kwam door het oplopen van de grondrente en de grote graanimporten, die door het moderne vervoer mogelijk werden.

De volken der aarde werden dooreen geworpen. Hele werelddelen, zoals Amerika en Australië werden nieuw bevolkt; oude inlandse bevolkingen werden uitge-

roeid. Versteende beschavingen, zoals China, Japan, Indonesië, wankelden op hun grondvesten onder de aantaking met de kapitalistische productie.

Bij al deze omvormingen groeide de rijkdom van de bezittende klasse tot in het onmetelijke. Zie de enorme steden, de fabriekscomplexen, de oceaanstomers, de spoorwegen, de luchtdiensten. Het is alles opgestapelde rijkdom. De staatslieden en de bezittende klasse spreken wel van de groei van de „nationale rijkdom“. Doch dit is slechts een hoon voor de miljoenenmassa's der mensen, die te midden van al die rijkdom nauwelijks te eten hadden en hebben.

Als men dus zegt, dat nu de wereld in de smeltkroes is, kan dat alleen betekenen, dat het in de komende jaren nog meer gaat gisten en bruisen, dan reeds in de afgelopen 150 jaar het geval was.

Het vastlopen van het Liberale kapitalisme.

De loonarbeid was onder het liberale kapitalisme dus een buitengewoon revolutionnaire productiewijze. En het eigenaardige daarbij was, dat een periode van grote bedrijvigheid telkens werd gevolgd door een plotseling optredende crisis, die de bedrijven tot stilstand bracht en miljoenen arbeiders tot werkloosheid doemde. Aanvankelijk traden deze crisisen om de 11 jaar op, terwijl na ongeveer 1 jaar de crisis weer overwonnen was en de bedrijven weer volop konden draaien. Maar allengs volgden ze elkaar sneller op, terwijl de z.g.n. herstelperiode langer duurde. Na 1900 stortte het bedrijfsleven om de 7 jaar ineen, zodat het praktisch van de ene crisis in de andere tuimelde. Na de eerste wereldoorlog trad in 1921 een crisis in, ernstiger dan enige voorafgaande, terwijl pas 2 jaar later de productie op gang kwam. Dat wil zeggen; na 2 jaar was de crisis overwonnen, tenminste..... voor de bezittende klasse. Want de fabrieken draaiden weer, er werd weer „verdiend“, de koersen van de aandelen liepen weer omhoog. Maar nu

uit de stukken strijd van de arbeiders zelf. Dat zij een voorbeeld zullen hebben te nemen aan de strijd van b.v. de arbeiders van Wilton en dan zullen ook zij tot de conclusie komen, dat willen zij iets bereiken, ook zij het zelf zullen moeten doen!

Zo juist, bij het beëindigen van deze beschouwing krijgen wij bericht, dat ook het personeel van Machinefabriek P. Smit door middel van haar zelf gekozen bedrijfscomité aan de directie de eis heeft gesteld van directe betaling van een gratificatie van 96 uur loon evenals men dit bij Wilton heeft ontvangen. Omtrent eventuele toekomstigheden zijn we uiteraard nog niet ingelicht; we zullen echter onze lezers er van op de hoogte houden.

deed zich hierbij een nieuw verschijnsel voor: terwijl vroeger de arbeiders na een crisis weer „te werk gesteld“ konden worden, bleef een aanzienlijk deel van de arbeiders in de bloettijd zonder werk.

Amerika produceerde in de jaren 1922 tot '29 meer dan ooit te voren, terwijl het aantal arbeiders, dat hierbij werk vond, daalde. Gedurende de grootste productie bleven nog altijd 5 miljoen man zonder werk. Voor Engeland geldt hetzelfde: na 1921 daalde het aantal werklozen tot 1939 niet onder het miljoen. En Duitsland had na 1921 met hetzelfde verschijnsel te kampen.

Het spreekt vanzelf, dat dit voor de arbeidersklasse fnuikend was. Niet alleen dat duidzenden in verarming dreigden te verkommeren door blijvende werkloosheid, maar al die werklozen oefenden te gelijk een druk op de lonen van de nog werkenden, terwijl door de staat aan de sociale wetgeving werd geknabbeld.

En toch was dit nog kinderspel, vergeleken bij de crisis van 1929. Het was de langdurigste en heftigste, die we ooit hebben gekend. Wel werd de crisis in 1933 door verschillende landen overwonnen, maar ook toen bleef de werkloosheid voor de arbeiders nog steeds massaver-schijnsel.

Voor al de crisis van 1929 heeft doen zien, dat het liberale kapitalisme onhoudbaar geworden is. Terwijl het in zijn opkomst ondanks zijn vallen en opstaan de levensmogelijkheden van de bevolkingen in de industriële landen vergrootte, zoda de bevolkingen daar meer dan verdubbelden, bedreigt het nu telkens opnieuw de bestaansmogelijkheden van de miljoenen. Want vooral na 1929 werden in alle landen de grote kapitalen door de crisis met een hankroet bedreigd, wat een „nationale ramp“ betekende. Daarom gingen de regeringen er toen in alle landen toe over, de kapitalen te beschermen. Ze hielden daarbij stap voor stap de vrije concurrentie op en gingen prijsregelen, marktregelen en productieregelen op treden. Daarbij moest een uitgebreid netwerk van toeliffingen op de buitenlandse invoer het binnenlandse bedrijfsleven beschermen, zodat de vrije goederenruil onmogelijk werd. Wat echter tegelijk te gevolg had, dat de spanningen tussen de landen ziender ogen toenamen, zodat het duidelijk werd, dat de tolmuren stuk geschooten zouden worden, om de internationale goederenbeweging weer mogelijk te maken.

Voor al de crisis van 1929 heeft duidelijk doen zien, dat op de oude manier niet langer in de levensbehoeften van de mensen voorzien kan worden. Drie kwart van de wereld hongerde en had nauwelijks kleding. En ondanks dat eiste het maatschappelijk stelsel, dat de productie beperkt werd, dat hele oogsten in zee gesmeten moesten worden, dat de groenten naar de mestvaalt verhuisden en het vlees moest worden vernietigd. De krankzinnigheid van de oude maatschappij kon zeker niet duidelijker worden gedemonstreerd.

ON DANKS ALLES.....

..... Zo is het leven en zo moet men het nemen, dapper, onverschrokken en lachend - ondanks alles.

Rosa Luxemburg.

Weer stokt de regelmatige uitgave van ons gedrukte orgaan. Zij, die behoren tot de vrienden van Spartacus zullen, toen wij een aantal maanden geleden onze eerste onderbreking sedert het einde van de bezettingstijd overwonnen door de steuncampagne onder de titel „Trots Alledem“, hebben begrepen, dat hiermede wellicht een kloof die toen direct gaapte, kon worden overwonnen, maar dat daarmede de exploitatiezorgen van een revolutionnair blad, dat bovendien voor de Nederlandse arbeiders vrijwel geheel nieuwe denkbeelden en nieuwe vormen van strijd propageerde niet volkomen van de lucht geveegd konden worden.

En nu staan wij zelfs voor ons onverwacht voor een soortgelijke situatie.

De actie voor Trots Alledem hielp. Zij bewees, dat Spartacus vrienden had en de inzameling leverde zelfs meer op, dan wij aanvankelijk hadden durven verwachten. Het bleek dat de lezers de waarde van ons blad in de drang der arbeiders naar vernieuwing hadden begrepen en dat ook het gevoel van verbondenheid en de betekenis van het zelfdoen, zelf helpen bij hen aanwezig was. Zo werd het gedrukt verschijnen voorlopig weer mogelijk gemaakt.

De moeilijkheden waren echter niet weg. Nog altijd was de exploitatie van het blad niet sluitend en geleidelijk liepen allerlei bijzondere kosten omhoog, waarvoor het steeds de grootste moeite kostte nieuwe oplossingen te vinden. Dit had ons reeds genoopt tot het bespreken van diepgaande plannen, om uit de impasse te geraken.

Toen geschiedde waar direct geen kruit voor gewaas was. Door een fout van de Posterijen werd een bedrag van honderden guldens per abo-nis niet op de postrekening van de Uitgeverij De Vlam bijgeschreven, doch op een andere rekening. Alle pogingen die wij tot dusverre in het werk hebben gesteld toen wij de fout bemerkten, om het bedrag op onze rekening bijgeschreven te krijgen, hebben tot dusverre gefaald. Hoe fantastisch het verhaal ook klinkt, het feit is er even juist om. En begrijpelijk zal het iader zijn, dat wij daardoor aan de nu eenmaal door de drukker gestelde eis van contante betaling weldra niet meer konden voldoen. Ons oordeel over deze zaak houden wij voorlopig nog onder ons. Men zal intussen onze gevoelens kunnen begrijpen.

Opnieuw staan wij dus voor het feit, dat wij onze lezers de vorige week moesten teleurstellen. Wij geven hun echter de verzekering, dat

wat er ook gebeurt, onze bond er voor zal zorgen, dat het woord van Spartacus binnenkort opnieuw zal klinken. Trotz Alledem...

Het woord, dit gevleugelde woord van Karl Liebknecht, ontsprikt opnieuw aan onze gedachten. Deze week verschijnt dus Spartacus, weer in de bescheiden gestencilde vorm. Het is voor ons geen nieuws. Ons blad is als zodanig in 1941 zijn illegaal bestaan begonnen. De kop die wij ditmaal gebruiken, is de kop van het eerste nummer uit de bezettingstijd. Toen kon het na enige tijd in gedrukte vorm, ondanks de fascistische gewelddadigheid, verschijnen. Later moest opnieuw tot de gestencilde vorm worden overgegaan en weer kwam het na een korte tijd tot een gedrukte krant. Toen volgde de arrestatie van de redactie.

Enige maanden verlieten, maar weer hief Spartacus de kop omhoog. Weer verscheen het opnieuw, om direct bij het opheffen van de Duitse bezetting als een logische krant voor de dag te treden. De verdere gebeurtenissen zijn onze lezers bekend.

Zoals gezegd, wij zullen maatregelen nemen, dat het woord van Spartacus zal blijven klinken. Er is geen keus. Onze overtuiging, hopen wij ook Uw overtuiging, dwingt ons tot voortgaan. Ondanks alles. Nimmer was het nodiger dan thans Het Derde Front, het klassefront, te propagieren. De oorlogstegenstellingen nemen opnieuw van dag tot dag toe, ook al poogt men de arbeiders steeds opnieuw daaromtrent zand in de ogen te strooien en het groeiende gevaar door conferenties en frasen te verdoezelen. Nimmer voelden de arbeiders zo aan de lijve dat de zelfstandige klassenstrijd beslist over zijn of niet zijn, over kapitalistische barbarij of Communisme. Maar ook nimmer was de verwarring onder de arbeiders zo groot als thans, omdat al wat zij eens hebben gehouwd aan inzicht en strijdorganisatie, onder de nieuwe verhoudingen van geweldige kapitalistische wereldmachten en onder leiding van de staten gedirigeerde economie en politiek, volkomen onvoldoende, ja zelfs schadelijk wordt in de strijd. Nieuw, volkomen nieuw moeten inzicht en organisatie van de strijd worden. En boven alles uit moet het inzicht groeien, dat strijd betekent, eigen strijd; dat organisatie betekent, eigen organisatie; dat verovering van de macht alleen mogelijk is wanneer de arbeiders strijd en macht zelf in handen houden. Dit is tenslotte het wezenlijke en het diep waardevolle dat Spartacus propageert.

De weg van revolutionairen is niet makkelijk begaanbaar. Het is geen open, brede, geplaveide weg. Gisteren begonnen met ruime vergezichten en ogenschijnlijk uitstekende kansen, is het heden voor hen beheerst door duisternis en ingeslotenheid, om morgen opnieuw tot stijging te leiden, waarbij de zorgen schier overwonnen lijken. Zo is het leven en zo moet men het nemen, dapper, onverschrokken en lachend. Ondanks alles.

Wij zullen ook wanneer dat de eerste tijd slechts in gestencilde vorm zou kunnen, U, onze lezers, onze kameraden, regelmatig op de hoogte houden. Plannen zijn in bespreking om onze tegenslag zo snel mogelijk en, hopen wij, danmeer definitief te boven te komen. Wij rekenen op de toegewijde medewerking van alle sympathiserenden. Wij rekenen ook op de trouw van U allen.

Aan het werk voor Spartacus. Ondanks alles.

Initiatief.

De bond gaat aan het werk om het gedrukte Spartacus zo snel mogelijk weer te doen uitkomen. Maar financiële hulp is hoe dan ook ook in de toekomst van het allergrootste belang.

Welke kameraden nemen ditmaal het initiatief om die hulp spoedig en stevig te doen zijn?

In ons volgende nummer, gedrukt of gestencild, zouden wij graag daaromtrent berichten opnemen.

EEN HOPELOOS GEVAL. (conferentie te Zurich).

Na voorbereidende bijeenkomsten in Engeland en Frankrijk i. van 6 tot 10 Juni te Zurich in Zwitserland, een internationale conferentie gehouden door vertegenwoordigers van een twintig-tal democratisch-socialistische partijen. Uiterlijk zaten daar een aantal gewone vrouwen en mannen te beraadslagen en elke landelijke vertegenwoordiger had een stem in het kapitaal. Maar in wezen was het toch wel een bijzondere bijeenkomst, waar ster ongelijke krachten zich met elkaar moesten meten en tot samenwerking moesten zien te geraken.

Daar waren de vertegenwoordigers van een partij, vier leaders alle posities in het regeringsapparaat van hun land bezetten en er waren de afgevaardigden van een partij, wier leden hadden te lijden onder de buitenlandse politiek van de staatskapitalistische partij, waarvoor ook de aanwezige afgevaardigden verantwoordelijk zijn. Er waren vertegenwoordigers van partijen, die hebben uitgeproven, dat zij onder geen voorwaarde met de Stalinisten zullen samenwerken, en er waren afgevaardigden, die partijen vertegenwoordigen, die zich zelf al aan het Staliniseren zijn. In deze bijeenkomst van afgevaardigden van socialistische partijen, die (a) geheel over de regeringsmacht beschikken, (b) in coalitie-regeringen met burgerlijke partijen de macht delen, (c) samen met de Stalinisten de regeringsposities bezetten of (d) in de verdrinking leven, kwam duidelijk de verduuring van de na-oorlogse wereld tot uitdrukking. Omdat deze zien in de oude partijen van de 2de Internationale heeft voortgezet. Dit is wel geen nieuw verscheid, maar thans is de ontwikkeling zover voortgeschreden, dat het niet mogelijk moet worden geacht een internationale organisatie te vormen van socialistische partijen, die enige betekenis zal hebben.

Het internationalisme van de partijen wordt gericht door de nationale belangen van elk land, met welke belangen de partijen zich op leven en dood hebben verbonden. Nu komt duidelijk aan het licht, dat het partijen zijn van nationale socialisten.

De nationale belangen worden getrokken in een van de twee machtsfeeren: de Amerikaanse (via Londen) of de Russische. De oude partijen van de 2e Internationale kennen zich niet ontworstelen aan de zelfde aantrekkingskracht. Zij zijn zo sterk verbonden met de natie, waartoe zij behoren, dat zij zelf mede-verantwoordelijkheid aanvaarden voor de 2e wereldoorlog en zijn gevolgen, en niet zullen aanzien de plaatsen in te nemen, die de verdere ontwikkeling hen wijzen zal.

Zo goed als Duitsland in de grote politiek een twistappel is, was het dit ook op dit congres en werd de afgevaardigde van de socialistische partij wel gehoord en onderzocht, maar niet tot de beraadslagingen toegelaten.

Zo goed als Palestina onder de Engelse politiek dreigt te worden getuurd, werd geprobeerd de Palestijnse partij-afgevaardigde niet aan het woord te laten komen. Toen dit ten slotte toch gebeurde werd de Engelsen afgeleid. Zo goed als er in Griekenland geen erkende ineenval van buitenlandse machten is, vroeg de Griekse partij-afgevaardigde geen interventie, maar sloeg hij voor (hetgeen werd aangenomen) de ellendige situatie onder de aandacht van de Organisatie der Verenigde Naties te brengen.

Hier waren bijna uitsluitend de vertegenwoordigers van partij-apparaten aanwezig, als hun internationale socialistische politiek bepalen naar de belangen van de werkelijke machtsheersers in hun natie en naar de plaats die zij in de staatsorganisatie innemen of wensen in te nemen.

Van de verhoudingen tussen de machten der aarde, van de politiek van de bezittende en de hongerende klassen, van de ontwikkeling van d.s. in het komende halfjaar zal afhangen of in December 1947 in België het volgende Internationale Socialistencongres zal worden gehouden en zo ja, welke inhoud de besprekingen zullen hebben. Niet in die zin, dat elke socialistische politiek moet rukken met de politiek der heerrijende klassen, maar in betekenis, dat deze socialistische geen stap verder kunnen gaan op het gebied van internationale samenwerking als de nationale apparaten hen daar niet hebben voor gedaan. Hiervoor zijn zij getuend en hierdoor zijn zij als socialist ten dode opgeschreven.

EEN NIEUW STAKINGSLOEF IN BELGIË.

Dertig maanden lang hebben de Belgische arbeiders de reeds vingen van hun vakvereniging, bestuurders gevolgd en zich voor de kapitalistische opbouw ingezet. De winkels vloeden over van artikelen, die bijna alle zonder bon verkrijgbaar zijn. Bijv. vlees, groenten, sla, appels, bananen, tabak, chocolade enz. De Belgische arbeiders, evenwel, zoals al sinds lange tijd, in lijden, want zij kunnen zich niets van dit alles aanschaffen. Hun loonzakje is ontoereikend, hun portemonnee is leeg. De prijzen stijgen. In de laatste maanden werden die van gas, elektriciteit en kolen verhoogd. Men verwacht een verhoging der huren en een omhooggaan van de tarieven van de transportmiddelen (tram, spoorwegen).

Een buitengewoon congres van de F.G.E.B., het Belgische Vakverbond heeft vergeen de oproep, de onvrede van de arbeiders te temperen.

Maandag 7 Juni, brak in de Borinage (Zuid België) een mijnwerkersstaking uit. Dinsdag, algemeen staking van het transport van Antwerpen. Woensdag, 8500 arbeiders in de metaal-industrie in Charleroi leggen het werk neer. De arbeiders van het A.C.B. bedrijf vormen stakingsposten en roepen andere bedrijven tot solidariteit. Stakingen op. Groepen van honderden stakers gingen van bedrijf tot bedrijf.

De oorzaken van al deze stakingen is een toegenomen loonsverhoging van 500 fr., die evenwel niet uitbetaald worden.

Aan het einde van de week hadden 2500 metaalarbeiders in Charleroi het werk stilgelegd. Het transport, dat reeds op de 2de Juni een staking van 24 uur, als waarschuwing, had doorgevoerd, heeft in Brussel een zelfde staking georganiseerd.

Een reeks van metaalbedrijven in het Zuiden van België liggen eveneens stil. De vakbonden centrale verklaart openlijk dat ze de staking in de "Construction Mécanique" in Charleroi betreurt. En voegt er aan toe, dat zij deze beweging onmogelijk goed kan noemen. De Belgische pers, die een aanhoudend front met de vakverenigingen vormt, heeft een hets-campagne tegen deze stakingen ontzet.

Niettemin gaan de stakingen verder. In de "Construction Mécanique" in Charleroi, stonden 81,5% van de arbeiders, tegen het advies van de vakbonden centrale, in, voor voortzetting van de staking.

Toch vond de stemming nog in een vergadering van de vakbond plaats.

SPARTACUS WAKENDE IN TWENTE.

In verband met de districtsaankomsten van Spartacus-lezers hebben we in Twente gemeend dit velen te moeten laten vallen met een waken. Dit waken zullen we naast de propaganda voor onze krant in het teken stellen van de zelfst.

De Lutte, in de omgeving van Oldenzaal, hebben we kunnen uitkiezen, en iedere Twentenaar kent deze mooie omgeving en weet, dat naast de ernst van de gemeen, deze streek zeer zeker voldoende ontspanning biedt. Het waken zal gehouden worden op zaterdag en zondag 12 en 13 Juli. Tot 1 Juli kan men zich voor de inming wenden tot A. u. Kool, Gerard Donstr, 36 Hengelo (J). Nadere mededelingen over prijs en programma volgen. De prijs zal zo laag mogelijk gehouden worden.

SPARTACUS

ORGAAN
COMMUNISTENBOND SPARTACUS

No 27.

5 Juli '47.

SPARTACUS OP DE VESUVIUS.

Koestler beschrijft in zijn roman "Spartacus" een episode van het slavenleger, dat de strijd is ingegaan met de Romeinse legerscharen op en om de Vesuvius. De slaven, door de overmacht van de goed bewapende vijand gedwongen, hebben zich hoog, bij de kraters, op de Vesuvius teruggetrokken. De tegenstander, die hun daar niet in een aanval kan bereiken zonder de strijd onder zeer ongunstige voorwaarden te moeten voeren, is besloten, de opstandige slaven in de hete zomerdagen door honger en dorst tot overgave te dwingen. Lange alle zijden, behalve daar, waar een diep ravijn ieder afdalen en ontvluchten schijnt te beletten, hebben de Romeinse soldaten de wegen afgesloten. Na enige dagen drogen de tongen in de monden der slaven. De zwaksten der uitgeputten gaven zich reeds op genade en ongenade over. De anderen zijn de wanhoop nabij.

Dan komt Spartacus met een plan. Alle dekens en lappen zullen tot een groot koord worden gevlochten, waarlangs de sterksten in het ravijn zullen afdalen, om onverwachts de Romeinen te overvallen.

Terwijl aan het koord wordt gearbeid, bespreken de slaven het plan. Sommigen zijn van mening dat het een onmogelijke onderneming is; dat de afdalenden zullen te pletter vallen. Maar het overheersende gevoel is: Spartacus heeft altijd plannen, altijd uitwegen, altijd ideeën.

En het plan wordt uitgevoerd. Wel zijn de palmen van de handen der langs het koord afgeleidenden ontveld en rauw, wel duurt het lang, eer een behoorlijk strijderscorps aan de voet van het ravijn staat, maar dan trekken zij om in de nacht en overvallen de slapende Romeinen, vernietigen het leger en bevrijden het hele slavenleger.

Overkomst en vrede worden niet geheel of ten dele naar zich toe te sleuren. Terwijl de Oost-Europese landen zuchten onder het door militair geweld ondersteunde totalitaire Russische staatsregiem en hun industrieën zien weggeroofd of hun economie zien omgeschakeld in die van het rode fascisme, poogt dit zijn macht, die een totale verslaving van de arbeidersklasse inhoudt, over verdere delen van Europa uit te breiden. Anderzijds tracht Amerika een zo groot mogelijk deel van de wereld, en dus ook van Europa, onder zijn invloed te houden en te krijgen en het in zijn kielzog te doen varen. Voor het rijke Amerika, met zijn voor beleving beschikbare miljarden, is zelfs het geruïneerde Europa nog een toekomstig exploitatie- en buitingsgebied van betekenis. Het heeft een bevolking van ongeveer vier honderd

Uit de inhoud:

1. Bezitrecht en beschikkingrecht.
2. China.
3. Arbeidskracht.
4. Het heilige Rusland. (III)

7e Jaargang No. 28

SPARTACUS

Red. en Adm.:
bus 7046 te Amsterdam-Zuid II.
b.p. kw. f.1.95 bij vooruitbet. Uitg.
De Vlam, postg. 168797 te Aldam

ogelijk gebruik maken, omdat dergeschiktheid en het verloren een belangrijk deel van de, aan de arbeiders ontfroofde meer in bate van Amerika betekent. Daarom, dat men in alle landen, ook daar waar de Rusht en de infiltratie van Russische invloed nog niet groot is, gaat van de onder staatsin- de economie. Het is overal een ker te staan in de economische ker tegenover Amerika, maar s sterker tegenover Rusland.

voor ieder, die de gebeurte- maar oppervlakkig volgt, thans lijk geworden, dat wij gelijk van wij al enige jaren geleden den, dat Europa alleen daarin zou slagen, ook al werd die natematigheid van tijd tot tijd be- n gesteund door wat Ameri- dieten, of zelfs door een edel- baar van Uncle Sam, wan- roals in Mei van dit jaar ten an Nederland gebeurde, een erd miljoen gulden aan Leen- hilden kwijtscheldt. Welke be- egenprestaties daarvoor overi- de groene tafel te Washington n, is niemand bekend. Aller- den wij nu in de pers de er- at Europa er zelfstandig niet an komen, ook al wordt overal ot de hand gehouden aan het

Amerika, zelf bedreigd door een grote crisis, en zoekende naar middelen om deze althans zo lang mogelijk te ontgaan, heeft bij monde van zijn Generaal-Minister van Buitenlandse Zaken (tekenende combinaties tegenwoordig) een nieuw bewijs van zijn „onbaatzuchtigheid" geleverd. Er is aan de Europese staten het aanbod van een miljarden credit gedaan, onder voorwaarde, dat althans een aantal Europese landen zich verenigen tot het be- ramen van hun economische redding. Zij moesten daartoe zelf het initiatief nemen. Wanneer naderhand werd verklaard, dat